

Tori Valla Teataja

TORI VALLA LEHT APRILL 2018 (NR 6)

Ühendvalla eelarvest ja 2018. aasta eesmärkidest

LAURI LUUR
VALLAVANEM

Haldusreform on tekitanud para-ja segaduse valla- ja linnavalitsuste töös üle Eesti. Sama seis on ka meie vallas. Segane aeg annab aga jõudu erinevatele kuulujuttudele stiilis, et nüüd visatakse kõik üürnikud Sindi majadest välja, või et Ares ei tehta enam korralikku jaanituld vms. Need on vaid mõned näited, mis on ringiga minuni jõudnud. Kinnitan, et midagi niisugust ei hakka kunagi juhtuma. Ainus probleem, mida näen, on see, et ei minul ega ka teistel vallavalitsuse liikmetel pole neljakuise rabelemise ajal olnud avalikusega suhtlemiseks piisavalt aega. Selle leevendamiseks oleme kavas kavas mitmeid rahvakoosolekuid, et kõikidest teemadest rääkida. Olge julged, tulge kohale ja esitage küsimusi. Püüan järjest enam kirjutada ka vallalehe kaudu.

Pärast kvartalipikkust sebumist oleme vallavalitsusega saavutamas olukorda, kus asjad hakkavad järjest rohkem kontrolli alla saama. Töotajad on paigas, tööpäevad tasapisi normaliseeruvad ning 29. märtsil kiitis volikogu heaks valla 2018. aasta eelarve. Eelarve koostamine võttis keskmisest kauem aega, sest iga ühinenud omavalitsuse eelarve projekt oli tehtud väga erineva käekirjaga ning üksnes nende kokku liitmine oleks piirkondade vahel tekitanud väga ebavõrdse olukorra. Tagamaks kulutuste selgust ja investeeringute õiglast jaotust tuli kõik neli eelarvet pulkadeni lahti võtta ja uuesti kokku panna. Meie pearaamatupidaja Gülli Kaunissaar ja finantsist Marika Klausson tegid äärmiselt lühikese ajaga ära väga imetlusväärse töö ja töid numbritesse täieliku selguse, mis võimaldas

volikogul eelarve heaks kiita. Toon välja peamised eelarve koostamise põhimõtted ja eesmärgid.

Esmalt toonitan, et koostasime eelarve liitunud omavalitsuste poolt kokku pandud projektide baasil, mis tähendab, et nendest on pärit ka peamised investeerimisobjektid. Lisaks arvestasime iga ühinenud omavalitsuse soovi võtta oma piirkonna investeeringute tarbeks laenu. Enne ühinemist pidid omavalitsused oma laenukoormused ühtlustama, kuid peamiselt Sauga ja Tori ning vahelisel määral ka Sindi ei jõudnud seda teha. Seetõttu on eelarves arvestatud, et täiendavate investeeringute katmiseks võetakse laenu järgmiselt: Tori piirkond 700 tuhat, Sauga piirkond 750 tuhat ja Sindi linn 155 tuhat. Sellega on piirkondlikud laenukoormused enam-vähem ühtlustunud ning lisaks jääb uuele vallale veel piisavalt võimekust, et võimalike suurinvesteeringute korral laenu juurdegi võtta. Suuremaid investeeringuid on kokku umbes 6,5 miljonit, toon need lihtsamaks jälgimiseks välja piirkondade kaupa.

Tori piirkond: suur osa tööd on seotud kergliiklusteade ehitusega. Plaanis on rajada kõnnitee Virula tee äärde (100 tuhat) ja Rakvere maantee äärest Tori alevikuni (270 tuhat). Koostöös Pärnumaa Ühis-transportikeskusega rajatakse Tori alevikku uus bussijaam, sealhulgas on valla teha kõik maapinnatööd, hoone alus, jupike kõnniteed jms (kokku 195 tuhat). Plaanis on investeeringute vallateede ehituse (40 tuhat). Uue katuse saavad muuseum (50 tuhat), Oore tee 6 (15,9 tuhat) ja Tori kalmistu kabel (11 tuhat). LEADER-projekti toel rajatakse Tori põhikooli juurde uus staadion (511 tuhat). Eelarves on ka Tori koolihoone kaasajastamine toetusraha abil, kuid selle toetuse taotlemine on

Tänavu alustatakse Sindi laululava korrastamisega. Foto: Urmas Saard

veel pooleli ning püüame anda endast parima, et Tori põhikool saaks vabariigi kaasageiseima hoone.

Sauga piirkond: Sauga piirkonda iseloomustab kõige suurem eurotoetuste maht, mida eelmine vallavalitsus on hoolsalt taotlenud. Suuremad tööd on kergliiklusteade ehitus Jännesselja tänava äärde, Jännesselja ringristmiku ümberehitus (kokku 182 tuhat) ja kergliiklustee Urgelt Sindi sillani (370 tuhat), samuti mustkatte rajamine Koolimaja, Lille ja Tarekese teedel. Tänavavalgustus rajatakse Tarekese ja Uuekalda teedele, Sauga aleviku tänavavalgustus renoveeritakse KIKi toel täielikult (214 tuhat). Üks suurimaid investeeringuid on Sauga aleviku tehnopargi rajamine, kus ehitatakse välja kõik vajalikud sisemised teed ja kommunikatsioonid (845 tuhat). Sauga kool saab korralikku ventilatsiooni (145 tuhat), Jännesselja lasteaiad läbib põhjaliku renoveerimise (832 tuhat). Lisaks on plaanis mitmed väiksemad investeeringud.

Are piirkond: Are kui kõige väiksem piirkond investeerib rahaliselt kõige vähem, ka ei ole Are kavas danud laenu võtmist. Suuremad ob-

laululava renoveerimisega (10 tuhat), kuhu taotletakse täiendavalt toetust, et kogu lava ja ümbrus põhjalikult korda teha. Sindi seltsimaja suur saal saab uue kuu (255 tuhat). Alustatakse Sindi gümnaasiumi- ja võimlaahoone renoveerimisprojekti koostamist (30 tuhat), koolimajas tehakse väiksemaid remonttöid (21 tuhat). Lasteaed saab uue kombiahju (10 tuhat). Rajatakse J. Seljamaa mälestusmärk (22,5 tuhat), täiendust saavad ka mänguväljakud (15 tuhat). Suur ettevõtmine on ühiselamute renoveerimine, mis sel aastal peadib projekti koostamise (25 tuhat) ja toetusraha taotlemisega.

Jännesselja lasteaia vana osa plaanitakse põhjalikult renoveerida. Foto: Jännesselja lasteaiad

jektid on lasteaia lõplik renoveerimine CO2 raha abil ning mustkatte rajamine Kooli tänavale ja Päriveri tee ühele osale, lisaks on kavas mitmed väiksemad tegevused.

Sindi piirkond: Sindis pööratakse samuti rõhku tänavate mustkatte alla viimisele (kokku 120 tuhat). Lisaks rajatakse toetusraha abil mitmeid kergliiklusteid kogu linna ulatuses (ca 1,17 mln). Alustatakse

Kokkuvõttes on eelarve saanud väga ambitsioonikas. Kuna tegemisi on palju ja mõned neist lisandusid eelarve koostamise lõppfaasis, tuleb kindlasti ette muudatusi, kuid üldine eesmärk on leida lahendused, et kõik planeeritud siiski ellu viia. Eesmärk on teha Tori vallast üks kiiremini arenevaid piirkondi kogu Pärnumaal.

Ilusat kevade jätku!

Sauga põhikooli õpilane Carlyn Pukk Eesti kergejõustikus parim

ROMET MIHKELS
SAUGA PÕHIKOOI ÕPETAJA

Sauga põhikooli 7. klassi õpilane Carlyn Pukk on kergejõustikus omavanuste arvestuses Eesti absoluutne tipp (ka Baltimaade arvestuses).

17-18. märtsil osales Carlyn Tallinnas toimunud Eesti U16 vanuseklassi meistrivõistlustel, kus ta tuli Eesti meistriks teivashüppes tulemusega 3.15. Võistlused olid väga tasavägised, sest kogu esikolmik ületas kõrguse 3.15, Carlyn aga erinevalt konkurentidest esimesel katsel. 2017. aasta suvel tuli Carlyn vanemas vanuseklassis teivashüppes Balti meistrivõistluste kolmandaks.

Carlyn esines väga edukalt ka 27. märtsil Pärnu spordikooli kergejõustikuhallis toimunud TV10 Olümpiastardi kolmandal Pärnu linna ja maakonna etapil. Ta saavutas esikoha nii vanemate tüdrukute kaugushüppes kui ka kõrgushüppes. Kaugushüppes oli Carlyni võidutulemus 5.08,

kõrgushüppes tuli alavõit 1.48 ületamisega. Et mõlemad tulemused ületavad võistlussarja vabariikliku etapi normatiive, võistleb Carlyn

Carlyn Pukk esines edukalt Eesti U16 meistrivõistlustel. Foto: Marko Mumm (rohkem pilte Eesti Kergejõustikuliidu Facebooki lehel)

ka üle-eestilisel etapil, mis toimub 7. aprillil Tartus.

Carlyni treener on Romet Mihkels.

Carlyn sooritamas teivashüpet. Foto: Riho Lüüs

Tori Vallavalitsus kuulutab välja sümbolika ideeotsingu

Ideeotsingu eesmärgiks on koguda Tori valla ametliku sümbolika loomiseks ideid.

Ideeotsingul tuleb esitada:

- vapi kavand värvilisena ühel A4 lehel
- lipu kavand värvilisena ühel A4 lehel
- seletuskiri, mis selgitab valitud kujunduselementide tähendust, seotust omavalitsuse või kogukonnaga (kuni üks A4 lehekülge).

Töö esitamise tähtaeg on 30. aprill 2018 kell 16.00.

Töö tuleb tuua või saata posti teel aadressile Tori Vallavalitsus, Pärnu mnt 12, Sindi linn, Tori vald 86705, Pärnu maakond suletud ümbrikus märkega „Tori valla sümbolika ideeotsing“.

Tori valla sümbolika ideeotsingu tingimustega saab tutvuda valla kodulehel www.torivald.ee.

Täiendav info telefonil 5154 337 või e-posti aadressil erika.nomm@torivald.ee.

VOLIKOGU ISTUNGIL

29. märtsil Volikogu istung toimus 29. märtsil Tori vallamajas (Sindi linnas). Kohal oli 19 volikogu liiget.

1. Umbusaldusavaldus volikogu esimees Enn Kuslapi suhtes ei läinud läbi. Selle poolt hääletas 7 volikogu liiget, vastu oli 10 ja 1 volikogu liige jäi erapooletuks (sellel hetkel oli kohal 18 volikogu liiget).

2. Võeti vastu määrus „Maa- korraldusliku, planeerimis- ja ehitusalase ning ehitusseadustikust tuleneva riikliku järelevalve tegevuse korraldamine Tori vallas“.

3. Võeti vastu Tori valla 2018. aasta eelarve.

4. Võeti vastu määrus „Tori valla arengudokumentide menetlemise kord“.

5. Otsustati algatada Tori valla arengukava koostamine.

6. Muudeti Tori Vallavolikogu 25.01.2018 määrust nr 9 „Volikogu liikmete ja volikogu komisjonide liikmete tasustamise kord“ – volikogu aseesimehele makstakse hüvitust 300 eurot kuus, volikogu istungil osalemise eest ei saa tasu volikogu esimees ning volikogu aseesimees, volikogu alatise komisjoni koosoleku läbiviimise eest ei maksta tasu volikogu aseesimehele.

7. Muudeti Tori Vallavolikogu 12.12.2017 otsust nr 10 „Palgalistele valitsuse liikmetele töötasu ja hüvitiste ning valitsuse liikmetele hüvitise määramine“ – seoses ametikohale nimetamisega ja palga saamisega on põhjendatud vallavalitsuse liikme hüvitise niku avaldusele lõpetada Sindi linnas Pirni tn 18 kinnistu detailplaneering.

11. Moodustada katastriüksused detailplaneeringu alusel (Rütavere küla, Kaasiku-Aia).

12. Osutada raske liikumispuudega isikule üldhooldusteenust SA-s Tõstamaa Hoolduskodu.

13. Otsustati elamispindade eraldamata jätmised.

14. Pikendada eluruumi üürilepingud 14 isikuga.

15. Kompenseerida sõidukulud isikliku sõiduauto kasutamise eest seoses laste sõidutamiseiga elukohast koolibussi peatumiskohani ja tagasi kuni õppeaasta lõpuni ühele isikule.

16. Riigieelarve toetusfondist puudega lapse lapsehoiu-teenuse rahastamine.

17. Anda nõusolek Tori vallas Kilksama külas asuva 0,19 ha suuruse maatüki riigi omandisse jätmiseks.

21. märtsil

1. Anda ehi1. tustluba:

1.1 Tammiste külas Vesikaare tn 26 kinnistule mänguväljaku rajamiseks;

1.2 Nurme külas Tallipõllu tee 10 kinnistule lao ja büroo- hoone püstitamiseks;

2. Tunnistada kehtetuks ehitustluba Tammiste külas Vesikupu tee 6 kinnistul.

3. Väljastada projekteerimistingimused:

3.1 Nurme külas Suurpärna kinnistule abihoone püstitamiseks ja selleks vajaliku ehitusprojekti koostamiseks;

3.2 Kildema külas Jahi kinnistule jahimaja püstitamiseks.

4. Kinnitadariigihanke, „Sauga Jänesselja lasteaia projekteerimis-ehitustööd“ edukaks pakkumuseks AS Eviko ja Eviko Ehitus OÜ ühispakkumus tööde kogumaksumusega 693 239,64 eurot (lisandub käibemaks).

5. Müüa avalikul suulisel enampakkumisel Hooneühistu Sindi Kajakas (asukoht: Kooli tn 3b, Sindi linn) liikmelisus (garaažiboks nr 9) alghinnaga 500 eurot.

mittemaksmine.

8. Määrati endise Are valla ja endise Tori valla 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande auditeerijaks Asertum Audit OÜ.

9. Otsustati taotleda Tori valla kasuks isikliku kasutusõiguse seadmist Eesti Vabariigile kuuluvatele Sindi linnas asuvatele kinnistutele (59 Pärnu-Tori tee lõik 2 katastriüksus ja 59 Pärnu-Tori tee lõik 4 katastriüksus) jalg- ja jalgrattatee rajamiseks ja selle avaliku kasutamise tagamiseks.

10. Otsustati jätkata teiste omavalitsuste üldhariduskoolide tegevuskulude katmist.

Istungit saab järelvaadata aadressil: <https://www.youtube.com/watch?v=H-knn-gUEtJA>

6. Avaldada tunnustust ja autasustada 50. sünnipäeva puhul ning kohusetundliku ja pikaajalise pedagoogilise töö eest Tori Põhikoolis Heli Lilletet Tori Vallavalitsuse tänukirjaga.

7. Nimetada Pärnumaa turvalisuse nõukogusse Tori valla esindajaks abivallavanem Priit Ruut.

28. märtsil

1. Moodustada katastriüksused detailplaneeringu alusel Kilksama külas Teeveere katastriüksusel.

2. Kinnitada Tori valla lasteaedade töökorraldus perioodil 01.-31.07.2018.

3. Anda ehitustluba Sauga aleviku kaugküttetorustiku rajamiseks.

4. Korraldada avatud hankemenetlus „Sauga aleviku tänavavalgustuse renoveerimise ehitustööd“.

5. Väljastada projekteerimistingimused Tori vallas Eametsa külas Nugise tee 6 ja Nugise tee 12 kinnistutele elamute püstitamiseks ja vajaliku ehitusprojekti koostamiseks.

6. Anda nõusolek Tori vallas Tammiste külas asuvate Susi tee 5 ja Susi tee 7 liitmiseks.

7. Anda ehitustluba Tammiste külas Vesikaare tn 29 kinnistule üksikelamu püstitamiseks.

8. Anda ehitustluba:

8.1 Tammiste külas Siinuse tee 4 kinnistule üksikelamu kasutusele võtmiseks.

8.2 Tori alevikus Metsa tn 5 kinnistule üksikelamu kasutusele võtmiseks.

9. Anda nõusolek Tori vallas Tammiste külas asuvate Käbi tn 2 ja Käbi tn 2a liitmiseks.

10. Hüvitada kahjunõue.

11. Pikendada ühel isikul sotsiaaleluruumi üürileping üheks aastaks.

12. Muuta osaliselt Tori Vallavalitsuse 10.01.2018 korraldust nr 102 „Isikliku abistaja teenuse määramine“.

13. Kinnitada Tori valla sümboolika ideeotsingu tingimused.

HAJAASUSTUSE PROGRAMMI TAOTLUSVOOR ON AVATUD

Hajaasustuse programmi taotlusvoor on avatud 9. aprillist kuni 11. juunini 2018. a.

Hajaasustuse programm viiakse ellu riigihalduse ministri Riigi Teatajas 22.02.2018 avaldatud määruse nr 14 „Hajaasustuse programm“ alusel.

Programmi eesmärk on tagada head elutingimused hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele hajaasustusega maapiirkondades.

Programmist toetatakse järgmisi tegevusi:

- majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamine,
- elamu heitvee nõuetekohase kanaliseringimist tagava süsteemi rajamine,
- aastaringselt ligipääsetava juurdepääsutee rajamine,
- leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamine (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, kes vastavad kõigile järgmistele nõuetele:

- taotleja alaline elukoht on 1. jaanuarist 2018 kuni toetuslepingu sõlmimiseni majapidamine, millega seotud projektile toetust taotletakse;
- taotleja elukoht on rahvastiku- registri andmete kohaselt katke- matult 1. jaanuarist 2018 kuni toetuslepingu sõlmimiseni maja- pidamine, millega seotud projek-

tile toetust taotletakse;

- taotlejal ei tohi olla riiklike või kohalike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.

Projektil võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.

Maksimaalne toetus programmist on ühe majapidamise kohta 6500 eurot. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval (2013-2017) kalendriaastal programmist saadud toetuse summa. Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33% projekti kuludest.

Programmdokumentis kehtestatud nõuetele vastavaid taotlusi koos vajalike lisadokumentidega saab esitada Tori vallavalitsusele alates 9. aprillist 2018 kas digiallkirjastatult e-posti aadressile tori@torivald.ee või allkirjastatuna paberil. **Taotluste esitamise viimane tähtpäev on 11. juuni 2018.**

Taotlusvormid, dokumendid ja programmi täpsemad tingimused on leitavad EASi veebilehelt <https://www.eas.ee/teenus/hajaasustuse-programm/> ja Tori valla kodulehel: <http://www.torivald.ee/>

Hajaasustuse programmi kontaktisikuks Tori vallas on Janne Soosalu: e-post janne.soosalu@torivald.ee ja tel 525 3929.

Konsultatsiooniajad ja -kohad palume eelnevalt kokku leppida.

Maanteeamet alustab Riigitee nr 59 Pärnu-Tori km 5,9-12,1 rekonstrueerimistöödega

YIT Infra Eesti AS annab teada, et on sõlminud lepingu Maanteeametiga Riigitee nr 59 Pärnu-Tori km 5,9-12,1 rekonstrueerimistööde teostamiseks. Ehitamisega alustatakse 09.04.2018 ja tööd lõpevad oktoobris 2018. Ehi-

tusperioodil võib olla häiritud liikluskorraldus ja ligipääs elamutele ning ettevõtetele. YIT Infra Eesti palub vabandust võimalike ebamugavuste pärast ja loodab liiklejate mõistvale suhtumisele.

Tasuta õigusabi juristidelt

Seoses Eesti Vabariigi 100. aastapäevaga teevad noored juristid Krõõt Olo ja Jüri Puust Tori valla elanikele kingituse ja võimaldavad sajale inimesele tasuta õigusabi, mis sisaldab esialgset õiguslast nõustamist ja abistamist lihtsamate dokumentide vormistamisel.

Kevadel pakutakse tasuta õigusabi **28. aprillil** ja **26. mail**, mõlemal päeval kell 9-16 Tori alevikus endises Tori vallamajas Selja mnt 2.

Õigusabi konsultatsioonile saab eelnevalt registreerida, helistades Tori vallasekretäri telefonil 5884 3905, Siiri Jõrand.

Tori Vallavalitsuse 21. märtsi 2018 otsuse nr 278 alusel müüb Tori Vallavalitsus Tori vallamajas (Pärnu mnt 12, Sindi linn) 26. aprillil 2018 kell 17.30 algaval avalikul suulisel enampakkumisel valla omandis oleva Sindi linnas Kooli tn 3b asuva hoonestatud kinnistu osa, mis pole avalikuks ostarbeks ega valitsemiseks vajalik.

Hoonestatud kinnistu osa haldab Hooneühistu Sindi Kajakas (registrikood 80116320). Tegemist on garaažiboksi nr 9 liikmelisusega (suletud netopinnaga 18,4 m², kinnistu katastritunnus 74101:001:0052, pindalaga 2585 m², sihtotstarve 100% elumaa), alghinnaga 500 eurot. Garaaž on kasutuskõlblik.

Enampakkumise osavõtutasu on 10 eurot, tagatisraha 100 eurot peab olema laekunud Tori Vallavalitsuse arvel-duskontole EE642200001120160667 üks tööpäev enne enampakkumise algust. Tagatisraha võetakse arvesse oksjoni võitja poolt ostuhinna tasumisel, teistele osavõtjatele tagastatakse tagatisraha 10 päeva jooksul peale oksjoni lõppu. Osavõtutasu ei tagastata. Omanikuvahetuse kulud tasub ostja. Osalejatel esitada enampakkumises osalemiseks avaldus ja isikut tõendav dokument. Müügidokumendid vormistatakse vaid oksjoni võitja nimele. Kinnisasjaga tutvuda soovijatel võtta eelnevalt ühendust Raigo Paulbergiga telefonil 5667 0496.

Statistika

1.03.2018–31.03.2018 Tori vallas:

- sündis 5 last;
- suri 22 inimest;
- saabus 41 inimest;
- lahkus 35 inimest;

- vallasiseselt vahetas elukohta 15 inimest.

1.04.2018 seisuga on vallas elanikke 11 693.

Kohvikute päeval oli arvukalt külastajaid

ANNIKA PARM
 ROHELISE JÕEMAA KOOSTÖÖKOGU
 PROJEKTJUHT

Ilusal päikesepaistelisel laupäeval 24. märtsil avasid 18 ühepäevakohvikut Rohelise Jõemaa Koostöökogu piirkonnas külalistele uksed. Eesmärk oli peale erinevate hõrgutiste ja hea kohvi pakumise ka kohaliku elu, oma toodete ja tegemiste tutvustamine.

Tori vallast oli osalejaid kõige rohkem, uksed avas 10 kohvikut, esmakordselt ka Jõesuu külamaja, mis on ehitatud LEADER toetusega. Kas oli see ilusa ilma tõttu või ka lihtsalt uudishimust, aga külastajaid oli kohvikutes arvukalt. Tundub, et kõige külästavamateks olid kohad, kus sai vaadata loomi, näiteks alpakafarm, kus perenaise hinnangul käis loomi uudistamas ja kohaga tutvumas 230 inimest. Põnka Puhketalu külastas peremehe sõnul 130 külastajat. Talus sai tutvuda lambatalladega, Dexeli minilihaveiste ja teiste loomadega.

Esmakordselt kuulutasime seoses vabariigi juubeliaasta, Pärnumaa Maitsete aastaga ja ürituse

Kohviku Kersti Maiused omaniku Kersti Kullimaa valmistatud sefiirikorvike sai „Piirkonna Maitse 2018“ valimisel enim hääli. Foto: Urmas Saard

viienda aastapäevaga välja “Piirkonna Maitse 2018” valimise, kus oma toodetega osales üheksa kohvikut. Kõige enam maksimumhääli said kaks toodet: hapukas sefiirikorv kohvikust Kersti Maiused ning Mõisa Köögi patee kohvikust Mõisa Köök. Kutsume üles võtma kohvikutega ühendust ja maitsuma võitnud tooteid.

Rohelise Jõemaa Koostöökogu tänab kõiki koh-

vikuid ja külastajaid, tänu kellele see üritus aset leidis. Üritust korraldatakse LEADER-meetme toetusega.

Kohvikute päevast on võimalik rohkem lugeda ja pilte vaadata veebilehel www.kylauudised.ee

Märtsikuu tõi Tori põhikooli õpilastele häid tulemusi olümpiaadidel

TIINA TOMINGA-ERGEZINGER
 TORI PÕHIKOOLI ÕPETAJA

9. märtsil Sindi gümnaasiumis toimunud Pärnu maakonna koolide ühiskonnaõpetuse viktoriinil saavutasid Tori põhikooli 9. klassi neiud Laura Klemmer, Aveli Kohtla ja Eliise Tominga III koha. Õpilaste juhendaja on õpetaja Eva Jansen-Mann.

Maakondlikul matemaatikaolümpiaadil 10. märtsil Pärnu Koidula gümnaasiumis mõtsid oma teadmisi erinevate klasside õpilased. 6. klasside arvestuses saavutas Rasmus Ulp esikoha. Rasmust juhendab õpetaja Vilja Jansen.

Tallinna muusikaakadeemias 16.-17. märtsil toimunud vabariik-

Vabariiklikul muusikaolümpiaadil osalesid edukalt Kairi Sosi ja Marii-Eliise Lumijõe. Pildil õpetaja Anne Rätsepaga.

likul muusikaolümpiaadil osalesid Tori põhikoolist Kairi Sosi (9. kl) ja Marii-Eliise Lumijõe (7. kl). Võistlus oli väga mitmekesine ning

konkurents tihe. Neiud pälvisid hõbediplomid. Nende juhendaja on õpetaja Anne Rätsep. Palju, palju õnne!

Sindi noortekeskuse noored osalesid noortevahetuse projektis „Include me“

HELLE VENT
 SINDI NOORTEKESKUSE JUHATAJA

25. märtsist 1. aprillini Pärnus toimunud noortevahetuse projektist „Include me“ võtsid osa 28 noort vanuses 13-15 aastat. Projekti eestvedaja oli Paikuse noortekeskus. Sindi noortekeskusest osalesid noorteaktiivi liikmed Richard Kandimaa, Siim Kaspar Kollama, Fred Hussar ja Karl Hussar. Projekti töökeeleks oli inglise keel. Toimusid Eesti ja Hispaania õhtud, kus tutvustati oma riiki, muusikat, rahvuskööki, kunsti, keelt, kombeid jms, samuti õppeekskursioonid ning heli- ja fototötluse töötoad.

Laagri tegemistest koostasid noored vahva näituse, mille pidulik avamine toimus 31. märtsil Paikuse noortekeskuses. Sama näitus pannakse üles Sindi noortekeskus-

ses 9. aprillil. Kõiki tegevusi rahastas Erasmus+ programm.

Täname südamest pikaajalist koostööpartnerit ja ägedat naabrit

Paikuse noortekeskust ja juhatajat Marika Valterit. Loodame, et meie tõhus koostöö jätkub ka edaspidi!

Karl Hussar, Andrew Garcia Camacho, Richard Kandimaa, Siim Kollamaa, Sergio Herrada Ruiz. Neist neli on Sindi noortekeskuse noormehed. Foto: Helle Vent

Toris tänati sportlasi

ANDRA SÕMER
 TORI SPORDIKLUBI JUHATUSE
 ESIMEES

9. märtsil kogunes Tori piirkonna spordirahvas kohalikku rahvamaja, et tõmmata joon alla 2017. aasta tegemistele.

Tervitussõnad ütles vallavanem Lauri Luur, muusikalist elamust pakkus vokaalansambel Mirt ja õhtut juhtis Marge Ansi teatrist

TRET. Välja jagati meened endist Tori valda edukalt esindanud sportlastele ja spordisündmuste korraldajatele.

Valla tänukirjaga tunnustati Ilmar Rootsi, kes on juba aastaid vabatahtlikuna Selja külla suusaradu rajanud ja neid hooldanud.

Spordirahvas tänab Argo Jusket toreda õhtu eest ja loodab, et traditsioon elab edasi ka pisut suuremas Tori vallas.

Tori piirkonna spordielu veab kohalik spordiklubi. Pildil juhatus (vasakult): Piret Pärnmaa, Andra Sõmer, Katrin Ojamaa, Ahto Saar. Pildilt puudub Mart Ruumet.

Are Kooli lasteaia valiti märtsiprints ja -printsess

Tänavusel, juba kolmandal Are Kooli lasteaia märtsiprintsessi ja -printsingi ning miniprintsessi ja -printsingi valimistel osales kokku 13 last. Kandidaadid pidid muuhulgas näitama oma oskusi taidlusvoorus. Väga tublide esituste hulgas oli muusikaõpetaja Ülle Krusemanni sõnul nii kõlavaid laule, kandlemängu, omaloomingulist tantsu, luuletusi kui anekdoote. Žürii otsustas märtsiprintsi tiitli anda Uku Reimannile (7 a, pildil vasakul), miniprintsessiks sai Casandra Maria Alamaa (4 a, pildil keskel) ja märtsiprintsessiks Lilian-Lisette Kumel (6 a, pildil paremal). Publiku preemia läks samuti Casandra Maria Alamaale.

Ülle Krusemann tänab kõiki osalenud laste vanemaid tubli ettevalmistuse eest, samuti

žüriid, kelle töö ei olnud tema hinnangul sugugi kerge.

Kutsume kõiki 1. mail Sindi linna Ojakalda parki tammesid istutama. Rajatav tammepark on kingitus Tori valla poolt Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks.

Tammeistikud on saadaval Ojakalda pargis, olemas on ka vajaminevad tööriistad.

Koguneme kell 10.00 Sindi seltsimaja juures kevadlaada ametlikul avamisel.

Rohkem infot Tori valla kodulehel www.torivald.ee

Teisipäeval, 10. aprillil 2018
kell 18.00
Sindi Muuseumis
Ajalooklubi
“President Pätsi mälestusmärgid”
 ettekanne Marko Šorinilt
 Olete oodatud!

Olete oodatud **SINDI PAISU TEEMALISELE RAHVAKOOSOLEKULE** 21. aprillil kell 14.00 endise Tori vallamaja aasale.
 Arutatakse, kuidas pärast Sindi paisu lammutamist talitada, kuidas kaasata kogukonda, taluperemehi ja kõiki, kellel on usku maaliliste kallastega kalarikka Pärnu jõe taassündi. Hans Soll.

SÜDAMEKUUI ÜRITUSED TORI VALLAS

AGRIS JUHKOV
TERVISE- JA SPORDITÖÖ
SPETSIALIST

Vallas tähistatakse südamekuud ürituste sarjaga. Tule avastama uue valla erinevaid piirkondi läbi sportliku aja- viite:

22.04 Tori Jüriöö jooks – kavas jooksud ja kõnnid;

30.04 Are Nõidade õhtu – kavas jooksud, kõnnid mängud, lõke;

6.05 Sindis Sõpruse pargis

laululava juures – kavas jooksud, kõnnid, näidistreeningud;

20.05 Sauga valla rahvajooks – kavas jooksud ja kõnnid.

Aktiivsematel liikujatel on võimalik osaleda loosis. Selleks tule üritusele, küsi korraldajalt kaart, tee liikumisüritused kaasa ja saa tempel kaardile. Auhinnad loositakse välja 20. mail ürituse lõppedes. Rohkem infot valla kodulehelt www.torivald.ee

Kui tahad suve lähedalt veeta, siis tule kohale ja saa ülevaade suve põnevamatest tegevustest!

29. aprill
KAUBAMAJAKAS

www.turundustugi.ee/mess/suvetegevused2018

LAAGRID, SUVETEGEVUSED, TREENINGUD, SÜNDMUSED

SÜNDMUSTE KALENDER

ARE HUVIKESKUSES on avatud Pärnu Kunstiklubi maalinäitus „Meie Eesti“. Kokku on eksponeeritud 28 tööd, näitus on üleval maikuu lõpuni.

TORI RAHVAMAJAS on avatud näitus Jaanus Siimu fotodest „Suure-Jaani muusikafestival – aastast 1998“ kuni maikuu lõpuni.

Laupäeval, 14. aprillil

Kell 16.00 **SINDI SELTSIMAJAS** rännak Ervin Hurdaga.

Pühapäeval, 15. aprillil

Kell 12.00 **SINDI SELTSIMAJAS** Sindi linna laste laulupäev „Sindi ööbik 2018“.

Neljapäeval, 19. aprillil

Kell 12.00 **Suigu seltsimajas PENSIONÄRIDE KLUBI** TULUKE koosviibimine.

Laupäeval, 21. aprillil

Kell 12.00–15.00 **TORI RAHVAMAJAS** Tori naiseltsingu Laine eestvedamisel teeõhtu „Tunne meie esimest Eesti naislendurit Elvy Kalepit“.

Pühapäeval, 22. aprillil

Kell 14.00 **TORI EESTI SÕJAMEESTE MÄLESTUSKIRIKUS** jumalateenistus, teenib Tori Püha Jüri koguduse õpetaja Ants Kivilo

Esmaspäeval, 23. aprillil

Kell 12.00 **TORI EESTI SÕJAMEESTE MÄLESTUSKIRIKUS** Jüripäeva tänujumalateenistus, mälestusplaadi avamine Eesti Vabaduse Risti kavaleridele Poola kodanikele, mälestustule süütamine ja pargide asetamine ratsamonumendi jalale ning koosviibimine kiriku kohvilauas.

Teisipäeval, 24. aprillil

Kell 16.30 **TAMMISTE LASTEAIAS** suures saalis kontsert „Kingitus Eestile“, tasuta.

Neljapäeval, 26. aprillil

Kell 12.00 **SAUGA SPORDISAAJAS** (endises Sauga vallamajas) noorte kompleksvõistlus.

Laupäeval, 28. aprillil

Kell 11.00 **SAUGA SPORDISAAJAS** (endises Sauga vallamajas) Eesti kurtide spordiliidu meistrivõistlused koroonas.

Pühapäeval, 29. aprillil

Kell 14.00 **ARE HUVIKESKUSES** „Eestimaa laulud Tori vallas“. Oodatud on kõik Tori valla täiskasvanute lauluansamblid ja laulukoorid. Eelregistreerimine hiljemalt 25. aprilliks tel 510 5498 Vilja.

Esmaspäeval, 30. aprillil

Kell 19.00 **ARE HUVIKESKUSE ÕUEALAL** kogupereüritus „Nõidade õhtu“. Selga kostüüm ja kaasa tuunitud lennuriist tulede ning viledega. Väikeste nõidade võistlused algavad täpselt kell 19. Avatud burksikohvik! Parimad saavad tunnustatud.

Sauga avatud noortekeskuse ruumides alates 9. aprillist

BEEBIKOOL.

Kool toimub igal esmaspäeval kell 11.

Info tel 5691 8008
Helena

Sauga Põhikooli
89. lennu lõpetamine

Tutipidu 28. mail
Lõpuaktus 15. juunil
algusega 12.00

VASTSÜNDINUD VALLAKODANIKUD

Julia Rant
21.02.2018

Önnitleme!

PUURKAEVUDE JA MAASOOJUS PUURAUKUDE PUURIMINE, PROJEKTEERIMINE NING HOOLDUS.

VEE- JA KANALISATSIOONITORUSTIKU RAJAMINE, REOVEEMAHUTITE, SEPTIKUTE, BIOPUHAUSTITE, SÜVAVEEPUMPADE JA VEEFILTRITE PAIGALDUS, HOOLDUS, MÜÜK.

+ 372 55 694 310 info@puurvesi.ee
www.puurvesi.ee

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Ants-Tiit Luik	24.02.1939 - 27.02.2018
Aksel Morrisson	28.09.1029 - 1.03.2018
Tiina Titenok	11.01.1928 - 2.03.2018
Viive Timmermann	11.12.1945 - 3.03.2018
Ülo Kull	9.11.1932 - 4.03.2018
Vello Kurrot	19.02.1936 - 4.03.2018
Birgit Jugapuu	24.05.1981 - 4.03.2018
Agnes Toomsalu	6.08.1924 - 5.03.2018
Erika Prints	29.12.1944 - 7.03.2018
Lemmi-Ann Reinson	12.02.1953 - 8.03.2018
Aino Martin	17.10.1945 - 8.03.2018
Mare Kannus	22.08.1941 - 9.03.2018
Jüri Ivanov	11.09.1949 - 9.03.2018
Sergei Korob	2.12.1949 - 9.03.2018
Mart Paadik	12.09.1953 - 11.03.2018
Zinaida Tuuling	8.05.1920 - 12.03.2018
Urve Kurm	13.06.1949 - 12.03.2018
Ave Rebbas	18.09.1970 - 16.03.2018
Rein Leppsoo	9.03.1946 - 17.03.2018
Simona Raavik	24.05.2006 - 17.03.2018
Maimu Raide	7.06.1930 - 20.03.2018
Ahto Kukk	18.12.1931 - 23.03.2018

SINDI LINNA LAAT
1. mail kell 9 – 15
Sindi Seltsimaja
ümbruses

Päeva juhivad Lauri Nebel ja Elmar Trink, esinevad valla isetegevuslased.
Täpsem info programmi ja müüjate registreerimise kohta www.rannarada.ee

Tori Valla Teataja

Väljaandja Tori Vallavalitsus
Aadress Pärnu mnt 12, Sindi, Tori vald, 86705 Pärnumaa

E-post tori@torivald.ee

Toimetaja **Ave Grenberg**,
tel 5866 6327
e-post ajaleht@torivald.ee

Keeletoimetaja **Piia Salundi**,
tel 443 1409

Küljendus ja trükk
Hansaprint

Toimetust ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil ajaleht@torivald.ee

Toimetusel on õigus vajadusel kaastöid lühendada ja redigeerida.

TEATED

TORI SOTSIAALMAJAS juuksur 26. aprillil kell 10-16, tel 5340 8603 Pamela.

OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Korstnate ehitus, parandus- ja plekitööd. Info telefonil 554 8699. Katusetööd, lame- ja viilkatuse ehitus ja remonttööd. Info telefonil 5610 4531.

Puurkaevude rajamine ja puhastamine, vee- ja kanalisatsioonitorustike, septikute ja süvaveepumpade paigaldus, maaküttesüsteemide rajamine. Info telefonil 502 1279, 526 9604 ja veebi-aadressil www.puurkaevumeistrid.ee.

SÕIDUAUTODE REMONT ja rehvivahetus Are töökojas Niidu külas. Info telefonil 509 6486, Veikko

Sauga raamatukogus /
Sauga avatud noortekeskuses
26.04 kell 18.00 – 27.04 kell 9.00

Mängud ja võistlused
KÜLLA TULEB KIRJANIK
REELI REINAUS

Õhtusnakk ja hommikusöök
Oodatud on noored vanuses 8-13

Registreerimine ja info
raamatukogus või sauga@pkr.ee

TORI RAHVAMAJA
15. aprill, kell 12.00

Põnev rännak koos
ERVIN HURDAGA
(Eesti selgelt nägijate tuleproov)

India EKSINUD HINGEDE MAA

Tajume koos india maitseid, lõhnu, ja meeleolu. Kohtumise lõpus vastab Ervin ka tervist puudutavatele küsimustele.

TASU ANNETUSPÕHINE!
Võimalik osta väeeseid ja loodusravitooteid!